BETÆNKNING

Afgivet af Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

vedrørende

Forslag til: Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om folkeskolen (Færre fag på yngstetrinnet, ændring af fagområder og modersmålsundervisning samt erhvervsklasseordninger)

Fremsat af Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Nivi Heilmann Efraimsen, Inuit Ataqatigiit, formand
Medlem af Inatsisartut Mette Arqe-Hammeken, Naleraq, næstformand
Medlem af Inatsisartut Margrethe Thårup Andersen, Demokratiit
Medlem af Inatsisartut Karen-Marie Kyed Frederiksen, Demokratiit
Medlem af Inatsisartut Nivi Rosing, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen den 29. april 2026 under FM2026 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Forslaget har til formål at ændre den gældende Inatsisartutlov om folkeskolen. Forslaget indeholder blandt andet reduktion af antallet af fag, ændringer i antallet af skoledage og ændringer vedrørende fagstruktur på yngste trinnet, herunder styrkelse af grønlandsk og matematik. Forslaget indeholder desuden mulighed for etablering af erhvervsrettede ordninger på ældste trinnet.

Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Under punktets førstebehandling var der generelt enighed om nødvendigheden af at styrke folkeskolen og forbedre elevernes trivsel og faglige niveau.

Der blev samtidig udtrykt bekymring for konsekvenserne af at reducere antallet af fag og undervisningstimer på yngste trinnet. Flere partier fremhævede særligt betydningen af dansk- og engelskundervisning i forhold til videre uddannelse og fremtidige muligheder.

EM2026/35
J.nr.: 01.39.01.03-00299
J.nr.: 01.25.01/26EM-LABU-0035

Der blev endvidere peget på udfordringer vedrørende lærermangel, manglende undervisningsmaterialer, forskelle mellem byer og bygder samt behovet for bedre støtte til elever med særlige behov.

På baggrund heraf blev forslaget henvist til behandling i Udvalget for Kultur-, Uddannelse-, Forskning- og Kirke.

Skriftlige spørgsmål
Udvalget har til brug for udvalgets behandling af forslaget anmodet Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke om at besvare en række spørgsmål. Kopi af udvalgets spørgsmål og besvarelse fra Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke er vedlagt nærværende betænkning som bilag.

Orienteringsmøde
Udvalget har som led i udvalgets behandling af forslaget afholdt nedenstående orienteringsmøder:

- Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke, som inviterede udvalget med henblik på at præsentere Naalakkersuisuts bemærkninger til lovforslaget i relation til punkt 35. Kopi af indkaldelsen er vedlagt nærværende betænkning som bilag.
- Ph.d. Louise Pindstrup Scavenius. Kopi af præsentationen er vedlagt nærværende betænkning som bilag.
- Ph.d. Lars Demant-Poort. Kopi af præsentationen er vedlagt nærværende betænkning som bilag.
- Ph.d. Mîtdlârak Lennert. Kopi af præsentationen er vedlagt nærværende betænkning som bilag.
- IMAK, ved bestyrelsesformand Elna Thomsen Heilmann og sekretariatschef Simon Lennert. De væsentligste emner, der blev fremhævet, var blandt andet det høje antal fag og undervisningstimer på yngstetrinnet, behovet for at fjerne trintestene og manglende sammenhæng i overgangen fra trin til trin. IMAK pegede på udfordringer med elevernes trivsel, behovet for at styrke undervisningen i modersmålet på første trin samt mangel på lærere og undervisere i grønlandsk på yngste- og mellemtrinnet. Der blev desuden peget på behovet for at se nærmere på læreruddannelsen og lærernes kompetenceudvikling, herunder at midlerne til kompetenceudvikling over en femårig periode er blevet reduceret med 60 mio. kr. IMAK rejste endvidere spørgsmålet om behovet for at fjerne eller reducere afgangsprøver, ligesom der blev peget på udfordringer ved den centrale styring af folkeskolerne samt implementeringen af lovforslaget. Det blev samtidig anført, at det ikke er realistisk at foretage de foreslåede ændringer inden for de eksisterende økonomiske rammer.

EM2026/35
J.nr.: 01.39.01.03-00299
J.nr.: 01.25.01/26EM-LABU-0035

Høringssvar
De afgivne høringssvar er vedlagt lovforslaget, hvilket er i overensstemmelse med formkravene opstillet af Inatsisartuts Formandskab.

Forslagets økonomiske konsekvenser
De økonomiske konsekvenser ved forslagets realisering er beskrevet under forslagets almindelige bemærkninger.

Da de samlede økonomiske og administrative konsekvenser fremstår uklare, har udvalget holdt et orienteringsmøde med Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke. Desuden har udvalget stillet skriftlige spørgsmål til Naalakkersuisut vedrørende forslagets økonomiske konsekvenser, da forslaget vurderes potentielt at kunne medføre økonomiske konsekvenser for kommunerne, herunder udgifter til implementering af nye fagstrukturer, udvikling af undervisningsmaterialer, efteruddannelse af lærere og etablering af erhvervsrettede ordninger.

Naalakkersuisut har anført, at fordi forslaget primært handler om at omstrukturere eller justere det eksisterende indhold ved at reducere antallet af fag og ændre på nogle fag, kræver det ikke tilførsel af nye personalemæssige eller økonomiske ressourcer.

Se også bilag 7, hvoraf Naalakkersuisuts uddybende beskrivelse af forslagets økonomiske konsekvenser fremgår.

Udvalgets bemærkninger til forslaget
Udvalget kan efter et orienteringsmøde med en række interessenter konstatere, at der på trods af den overordnede tilslutning til forslaget er ønske om en mere gennemgribende revision af folkeskoleloven. Udvalget noterer sig samtidig, at Naalakkersuisut oplyste, at forslaget omhandler forhold, som der har været bred enighed om blandt de væsentligste interessenter. Det drejer sig om en styrkelse af det grønlandske sprog, en reduktion af fag på yngstetrinnet samt mulighed for at etablere erhvervsklasser.

Udvalget bemærker, at der er politisk enighed om lovforslaget.

EM2026/35
J.nr.: 01.39.01.03-00299
J.nr.: 01.25.01/26EM-LABU-0035

Udvalgets indstillinger

- Et flertal i udvalget bestående af Demokraatit og Inuit Ataqatigiit indstiller forslaget til vedtagelse.

Et flertal i udvalget bestående af Demokraatit og Inuit Ataqatigiit opfordrer Naalakkersuisut til at nedsætte et udvalg, der skal stå for det videre arbejde med revisionen af folkeskoleloven. Udvalget bør bestå af repræsentanter for kommunerne (herunder relevante aktører fra folkeskolen), Ilisimatusarfik, Uddannelsesrådet og Naalakkersuisut. Nedsættelsen af udvalget må ikke forhale igangværende opgaver.

Et flertal i udvalget bestående af Demokraatit og Inuit Ataqatigiit opfordrer samtidig Naalakkersuisut til at arbejde for at indgå et uddannelsesforlig med henblik på at sikre kontinuitet i det videre arbejde med revisionen af folkeskoleloven, så arbejdet ikke går i stå efter valgperiodens udløb.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Nivi Heilmann Efraimsen
Formand

Mette Arqe-Hammeken
Næstformand

Margrethe Thårup Andersen

Karen-Marie Kyed Frederiksen

Nivi Rosing

EM2026/35
J.nr.: 01.39.01.03-00299
J.nr.: 01.25.01/26EM-LABU-0035

Bilagsoversigt:
Bilag 1: Naalakkersuisuts besvarelse af udvalgets skriftlige spørgsmål vedrørende punkt 35.
Bilag 2: Invitation fra Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke.
Bilag 3: Præsentation fra ph.d. Lars Demant-Poort.
Bilag 4: Præsentation fra ph.d. Louise Pindstrup Scavenius.
Bilag 5: Præsentation fra ph.d. Mitdlarak Lennert.
Bilag 6: Skriftlige besvarelse af spørgsmål fra orienteringsmøde med udvalget 1. oktober 2026.
Bilag 7: Naalakkersuisuts besvarelse af udvalgets skriftlige spørgsmål af 13. oktober 2026.